

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 60

van **MIRANDA VAN EETVELDE**

datum: 17 december 2014

---

aan **SVEN GATZ**

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Internetverslaving bij jongeren - Initiatieven

Recent voerde Test-Aankoop een enquête uit over het internetgebruik in Vlaanderen. De resultaten waren toch wel enigszins verontrustend te noemen. Steeds meer mensen vertonen tekenen van internetverslaving. In de leeftijdscategorie van jongeren vertonen één op de tien tekenen van problematisch internetgebruik. Deze bevindingen sluiten aan bij de resultaten van een eerdere studie die werd uitgevoerd door de KU Leuven.

De symptomen van problematisch internetgebruik lijken sterk op die van andere verslavingen. Mensen gaan hun andere dagelijkse taken verwaarlozen en er ontstaan conflicten in de huishoudelijke situatie. Bovendien is de gezondheid van veel internetverslaafden ondermaats vanwege het excessief internetgebruik.

Surfen en sociale media zijn bovendien zodanig sociaal aanvaard in onze samenleving dat niemand er van opkijkt als iemand excessief van het internet gebruikmaakt. Omdat het fenomeen internetverslaving in Vlaanderen nog relatief onbekend is, bestaat er minder maatschappelijk begrip voor iemand die de diagnose "internetverslaving" opgeplakt krijgt dan voor iemand die verslaafd is aan alcohol.

Daarenboven duurt het vaak lang voor hulpverleners doorhebben dat er een probleem aanwezig is. Excessief internetgebruik gaat namelijk vaak gepaard met andere problemen, zoals depressies. Die problemen worden eerst herkend waardoor het problematisch internetgebruik op de achtergrond blijft.

1. Mediawijsheid is een belangrijk onderdeel van de prioriteiten van de minister binnen de beleidsvelden Jeugd en Media.

In welke mate kan de minister een rol spelen in de problematiek aangaande internetverslaving bij jongeren?

2. Heeft de minister over de problematiek inzake internetgebruik en gameverslaving reeds overleg gepleegd met minister Vandeurzen? Zo ja, wat waren de resultaten van dit overleg? Zo nee, in hoeverre bestaan er concrete plannen om de aangehaalde problematiek met hem te bespreken?
3. Op welke manier kan de minister ervoor zorgen dat jongeren meer geïnformeerd raken over het bestaan van het fenomeen teneinde een grotere bewustwording van de problematiek bij de jongeren te bewerkstelligen?

SVEN GATZ

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

ANTWOORD

op vraag nr. 60 van 17 december 2014

van **MIRANDA VAN EETVELDE**

---

1. Aangezien ik als minister bevoegd ben voor zowel Media, Jeugd en Cultuur heb ik verschillende mogelijkheden om op de problematiek van internetverslaving bij jongeren in te spelen. Allereerst wil ik benadrukken dat ik het zeer belangrijk vind dat we het internet niet gaan limiteren, ook niet voor kinderen en jongeren, maar dat we hen net leren op een verstandige manier – mediawijs - met het internet om te gaan.

Als minister van Media heb ik er voor gekozen om sterk in te zetten op een Vlaams beleid rond mediawijsheid. Anno 2015 is het immers belangrijk dat burgers – in dit geval kinderen en jongeren – over de juiste vaardigheden en attitudes beschikken om zich mediawijs te kunnen verplaatsen in onze gemediatiseerde samenleving.

De hoeksteen van mijn mediawijsheidsbeleid is het Kenniscentrum Mediawijsheid – Mediawijs.be – dat als voornaamste opdracht heeft om de kennisopbouw en –deling bij organisaties en werkers in het brede veld van mediawijsheid te stimuleren. Het Kenniscentrum biedt praktijkondersteuning en werkt tevens aan praktijkontwikkeling. Kortom, Mediawijs.be stimuleert en ondersteunt mediawijs gedrag bij de burger. Het Kenniscentrum krijgt voor haar opdracht een jaarlijkse subsidie van 600.000 euro.

Internetverslaving is een thema dat stevig op de agenda staat van het Kenniscentrum Mediawijsheid en verder opgenomen wordt in de werking rond scholen, jongeren en hun begeleiders. Mediawijs.be beschikt over de nodige expertise om relevante actoren te ondersteunen in de uitwerking van mogelijke acties zoals campagnes, tools, lespakketten, enzovoort. De gerelateerde problematiek van de gameverslaving komt reeds aan bod in de '[Gaminggids](#)' van Mediawijs.be. In het voorjaar 2015 plant het Kenniscentrum Mediawijsheid een campagne rond het thema 'Ouders & Gaming' waarin ook aandacht zal uitgaan naar overmatig gamen.

Als minister van Jeugd probeer ik er voor te zorgen dat jeugdwelzijnswerkers (en bij uitbreiding jeugdwerkers) op de hoogte zijn van deze problematiek en dat kinderen en jongeren op een laagdrempelige manier kunnen geholpen worden. Ik licht in het antwoord op vraag 3 (zie hieronder) toe hoe dat precies gebeurt.

Tenslotte ben ik ook als minister van Cultuur bij de problematiek betrokken in zoverre ik via het sociaal-cultureel werk voor volwassenen ouderorganisaties (zoals de Gezinsbond) ondersteun in hun cruciale rol bij de mediaopvoeding van kinderen en jongeren.

2. Rond het thema van internetverslaving en gameverslaving heb ik nog geen overleg gepleegd met mijn collega bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, minister Jo Vandeurzen.

Zoals ik reeds aangaf in mijn Beleidsnota Media (SD1 OD1.1) beschouw ik mediawijsheid wel als een transversaal thema. Om duurzaam succes te hebben, moet met alle betrokken beleidsdomeinen worden samengewerkt. Rond de specifieke problematiek van internetverslaving en gameverslaving is het zeker nuttig om af te stemmen met de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, maar ook met de minister van Onderwijs. De klas vormt immers de omgeving bij uitstek om kinderen

en jongeren te wijzen op de kansen en gevaren (bv. verslaving) die gepaard gaan met het internet.

Ik heb het voornemen om in de loop van de komende maanden overleg te plegen met minister Vandeurzen en minister Crevits omtrent de problematiek van internetverslaving en mediawijsheid in het algemeen.

3. Zoals reeds aangegeven in mijn antwoord op vraag 1 speelt het Kenniscentrum Mediawijsheid een zeer belangrijke rol in mijn mediawijsheidsbeleid. Voor de specifieke taken en acties van Mediawijs.be rond de problematiek van internetverslaving en gameverslaving verwijs ik graag naar mijn antwoord op vraag 1.

Vanuit mijn bevoegdheid voor Jeugd probeer ik binnen de jeugdsector verschillende initiatieven en organisaties te ondersteunen die werken op het terrein van internet en nieuwe media. Vzw Mediaraven (dat ook betrokken is bij het Kenniscentrum Mediawijsheid) speelt daar een belangrijke rol in. Dat gaat van het tweejaarlijkse onderzoek 'Apestaartjaren' (en bijhorende lezingen en studiemomenten) tot het geven van vormingen omtrent mediawijsheid. Zo zorgt 'I @ school' voor mediawijsheidsbevordering bij jongeren van de eerste graad secundair onderwijs en kunnen 15-18 jarigen in de vorming 'Surfen met een helm op' niet alleen leren over privacysettings maar ook hoe om te gaan met cyberpesten. Voor jeugdwerkers en leerkrachten is er de vorming Cyberpesten. Voor wie nog een stap verder wil gaan is er de opleiding Mediacoach: een mediacoach geeft zijn of haar organisatie een stevige impuls op de digitale snelweg. Ze zetten zelfstandig digitale projecten op in hun organisatie en fungeren als aanspreekpunt binnen de eigen werking voor de pedagogische aanpak van het thema multimedia. Mediaraven verzorgt ook de website www.allesvoordejeugd.be die al het nieuws over de leefwereld van kinderen en jongeren verzamelt via twaalf thema's (waaronder jeugdinformatie & multimedia).

De Ambrassade speelt ook een rol en werkt voor 3 doelgroepen. Ten eerste de jeugdinformatiespelers die zij in kaart brengt, ondersteunt, op elkaar afstemt en voor wie zij een ondersteuningsaanbod ontwikkelt. Bij dit verhaal hoort ook een kwaliteitslabel: het Trustylabel is een zichtbare (h)erkenning van de kwaliteit van informatieproducten van informatiespelers allerhande. Ten tweede richt de Ambrassade zich tot al wie werkt met kinderen en jongeren via www.jeugdinfotheek.be. Deze site bundelt een uitgebreide set aan handboeken, vormingen, methodieken, spellen rond allerlei thema's waaronder ook media & internet. Via een netwerk van jeugdinformatiepunten, een website (www.jongerengids.be) en een brochure richt de Ambrassade zich ook rechtstreeks naar kinderen en jongeren. Ook hier is er telkens een rubriek rond internet.

Een andere belangrijke eerstelijnslijn naar kinderen en jongeren die ik als minister van Jeugd ondersteun is de Kinder- en Jongerentelefoon van Awel vzw. Jongeren kunnen hier laagdrempelig terecht met vragen en problemen, waaronder ook omtrent het internet en cyberpesten.